

06.02.2023 Kahramanmaraş Depremleri

Deprem Bölgesinin Gençleri Olmak

Araştırma Raporu

Avrupa
Birliği
sivil
düşün

Hatay - Ankara
2023

Proje Ekibi ve Araştırmacı Bilgileri

Mustafa ÇALIŐKAN

Bedrigöl MARKAL

Fatma Nur ÇOBANOĞLU

Murat Can AKBAŐ

Saniye KARA

Aslı GÖK

Kübra GÜLER

Dilek KARABALDIR

Ekin DAĞLI

Bu rapor Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıŐtır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Pay Gençlik Derneği'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

İçindekiler

Proje Ekibi ve Araştırmacı Bilgileri	2
İçindekiler	3
Şekiller ve Grafikler	4
Giriş	5
Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi	6
Araştırmanın Amacı	6
Araştırmanın Kapsamı	6
Araştırmanın Yöntemi	6
Araştırma Bulguları	7
Demografik Yapı	7
Eğitim Durumu.....	8
Çalışma, Sosyal Güvence ve İstihdam Durumu	9
Sosyal Yardım Alma Durumu	10
Barınma Durumu	11
İlk Yardım Hizmeti Alma Durumu	12
Erişilmekte Zorluk Yaşanan Hizmetler	13
Temel Haklara Erişim Durumu	14
Psikolojik Yardım Alma Durumu	18
Araştırmacı Görüşleri	19
Sonuç	20
EK – 1	22
Kaynakça	23

Şekiller ve Grafikler

Şekil 1 Cinsiyet Oran Grafiği	7
Şekil 2 Yaşa Göre Cinsiyet Grafiği	7
Şekil 3 Cinsiyete Göre Eğitim Durumu	8
Şekil 4 Sosyal Güvence & Çalışma Durumu	9
Şekil 5 İstihdam Durumu	9
Şekil 6 Sosyal Yardım Alma Durumu	10
Şekil 7 Güvenli barınma alanına erişim	11
Şekil 8 İkamet Edilen Yerleşim Yeri Türü	11
Şekil 9 Barınma Koşullarından Memnuniyet	12
Şekil 10 Deprem Sonrası İlk Yardım Hizmeti Alma Durumu	12
Şekil 11 Erişilmekte Zorluk Yaşanan Hizmetler	13
Şekil 12 Temel Haklara Erişim Durumu	14
Şekil 13 Temiz Su ve Sağlıklı Gıdaya Erişim	14
Şekil 14 Hijyenik ve Temiz Giyim Ürünlerine Erişim	15
Şekil 15 Genel Kamu Hizmetlerine Erişim.....	15
Şekil 16 Eğitime Devamlılık	16
Şekil 17 Düşüncelerin Özgürce İfade Edilmesi	17
Şekil 18 Maruz Kalınan Herhangi Bir Ayrımcılık	17
Şekil 19 İbadethaneye Erişim	18
Şekil 20 14-28 Mayıs '23 Seçimlerinde Oy Kullanımı	18
Şekil 21 Deprem Sonrası Psikolojik Yardım Alma Durumu	19

Giriş

Afetler insanoğlunun yaşamının bir parçası olarak her zaman ihtimal dahilinde olan dünya yaşamının zoraki bir parçasıdır. Bu felaketlerin de içinde neden olduğu zararlar bakımından en büyüğü depremlerdir. Uluslararası tüm otoriteler tarafından depremler en fazla can ve mal kaybına neden olan felaketler olarak tanımlanmaktadır.¹

Deprem, tektonik kuvvetlerin veya volkan faaliyetlerinin etkisiyle yer kabuğunun kırılması sonucunda ortaya çıkan enerjinin sismik dalgalar hâlinde yayılarak geçtikleri ortamları ve yeryüzünü kuvvetle sarsması olayıdır.² Bu kapsamda deprem büyük fiziksel yıkımlara, can kayıplarına ve dolayısıyla psikolojik, ekonomik ve sosyal sorunlara neden olmaktadır.

6 Şubat 2023 tarihinde ülkemizde 9 saat arayla gerçekleşen depremler 11 ilde (Kahramanmaraş, Hatay, Gaziantep, Adıyaman, Malatya, Kilis, Şanlıurfa, Adana, Osmaniye, Diyarbakır, Elâzığ) yaklaşık olarak 15 milyon nüfusu etkilemiş ve 50 binden fazla kayıp yaşamamıza neden olmuştur.

Yaşanan bu deprem felaketi sonrasında farklı dezavantajlı gruplar ile ilgili çeşitli çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmaları incelediğimizde hem depremden her alanda etkilenmiş hem de deprem sonrası çalışmalarda ön saflarda yer almış olan depremden etkilenen gençler ile ilgili bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Nüfus Kayıt Sistemine göre 6 Şubat'ta meydana gelen depremlerden etkilenen 11 ilde ikamet eden 15 milyona yakın kişinin %19'unu (2,6 milyon) genç (18- 29 yaş) nüfus oluşturmaktadır ve Türkiye'deki genç nüfusun %16,7'sini ifade etmektedir. Bu gençler, depremi bizzat yaşamış, maddi ve manevi kayıplar yaşamış hatta enkaz altından çıkma mücadelesi vermiş olmasına rağmen gerek arama kurtarma gerek deprem sonrası toparlanma ve iyileşme süreçlerinde büyük rol oynamışlardır.

Depremin ilk günlerinde, gençlerimizin vermiş olduğu bu mücadeleyi göz önüne alarak bir gençlik derneği olarak yine gençlerden oluşturduğumuz ekibimizle dijital kaynak taramaları yaparak gençlerimizin afet bölgesinde yaşadıkları çeşitli sorunları ortaya koyabilmek adına "Afet İzleme ve Değerlendirme Ön Raporu"³ oluşturduk.

Bu rapor gençlik derneği olarak deprem özelinde depremzede gençlerin sorunlarına odaklanan içinde onların da yer aldığı bir Dijital Afet İzleme çalışması ile ortaya konulmuştur. Gençlerin yaşadıkları hak ihlallerini izlemeyi, gün yüzüne çıkarmayı ve deprem riski devam ederken ihtiyaçlarını belirlemeyi amaçladık ve bu sorunları görünür kılan ve bunların çözümüne yönelik önerilerimizi de içeren bir ön rapor hazırladık. Yalnızca Sosyal medya ve çevrimiçi haber kaynakları verilerini kullanarak hazırlamış olduğumuz bu ön raporu; sahaya inerek depremzede gençlerin iyilik hallerinin temel alındığı ve deprem sonrası süreçte farklılaşan ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulduğu bir rapor haline dönüştürüyoruz.

Depremzede gençler yaşadıkları travmatik olaylara müdahalede aktif rol aldıkları süreçlerde psikolojik olarak daha fazla yorulmuşlardır. Bunun yanı sıra temel haklar ile ilgili olarak da çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır. Bu bağlamda, gençlerin ihtiyaçlarını belirlemek ve kamuoyuna duyurmak, gençlerin karşılaştığı zorluklara dikkat çekmek ve çözüm önerileri sunmak büyük önem taşımaktadır.

¹ŞİPAL, Yusuf Ziya. "6 Şubat 2023 Depreminin Afet Yönetim ve Deprem Lojistiği Açısından Değerlendirilmesi". İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi 8, sy. 2 (Haziran 2023): 821.

²www.afad.gov.tr (Erişim Tarihi: 2023)

³<https://www.paygenclikdernegi.org/afet-izleme-ve-deggerlendirme-on-raporu.pdf>, (Erişim Tarihi: 2023)

Bu noktada sahada yapmış olduğumuz çalışma sonucunda ortaya koyduğumuz bu raporda gençlerin deprem sonrası temel noktalardaki durumunu ortaya koyarak, beklenti ve ihtiyaçlarını belirleyerek, bu konuda farkındalık sağlayıp ve gelecek gençlik politikalarının belirlenmesinde gençlerin kendi ihtiyaç ve beklentilerinin dikkate alınabileceği bir rapor oluşturulmuş.

Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi

Araştırmanın Kapsamı

Bu araştırmanın amacı; depremde gençlerin depremden bugüne kadar geçen zamanda yaşamış oldukları sorunları ve ihtiyaçları tespit ederek kamuoyunda farkındalık yaratarak, depremde gençlerin görünür olmaları için seslerini duyurmanın yanı sıra yetkili mercileri de burada ortaya konulan çıkarımlar konusunda harekete geçirmektir. Bu rapor; depremde gençlerin ihtiyaçlarına odaklanarak toplumsal politikaların daha etkin ve kapsayıcı bir şekilde oluşturulmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Araştırmanın Kapsamı

Bu çalışma depremlerden etkilenen 11 ilimizin içerisinde depremden en fazla zarar gören illerin başında gelen Hatay ilimizde gerçekleştirilmiştir. Hatay Valiliğine başvurumuz sonucunda Kırıkhan ve Antakya ilçelerinde saha çalışması izin verilmiştir.

Bu kapsamda saha çalışmamız, Hatay ili Antakya ve Kırıkhan ilçelerinde depremi yaşamış ve sonrasında hala bu yerleşim yerlerinde ikamet eden 18 – 30 yaş arası gençlerle sınırlandırılmıştır.

Araştırmanın Yöntemi

Deprem dolayısı ile yaşanan kayıplar ve ikametgahı bu ilçelerde olmasına rağmen geçici barınma durumları için farklı şehirlere göç etmiş olan geçleri göz önüne alarak bu koşullarda bölgede yaşayan gençlerin tam sayısına erişim sağlayamayacağımız için kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Veri toplama teknikleri olarak anket ve yapılandırılmamış görüşme⁴ teknikleri kullanılmıştır.

İlgili anket 28 sorudan oluşmaktadır. Bu sorular yaş, eğitim, çalışma durumu gibi kişisel bilgilerin yanı sıra temel haklara erişim konusundaki yeterliliği ölçmeyi de sağlayacak sorulardan oluşmaktadır (bknz: EK-1). Gönüllülük esasına dayalı olarak anketler uygulanmış, görüşmeler yapılmış olup, formlar verilmeden önce anketin ve görüşmenin amacı ve konusuyla ilgili katılımcılara genel bir bilgilendirme yapılmıştır.

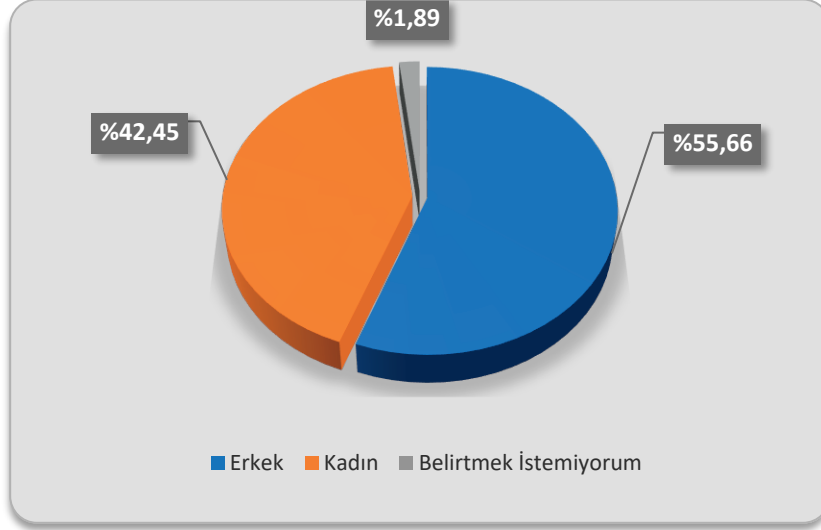
106 kişiden yapılan anket çalışmasının cevapları Microsoft Office Professional Plus 2019 Excel’de analiz edilmiştir. Bu analizlere araştırma bulguları başlığında yer verilecektir. Görüşmelerden elde edilen bulgulara ise araştırmacı görüşleri bölümünde yer verilecektir.

⁴ Görüşmenin akışı yönünde herhangi bir plan belirlenmemiştir ve görüşmenin akışına ve bireyin durumuna bağlı olarak bazı yerlerde derinlemesine bilgi alma yoluna gidilebilir. Bu tür görüşmeyi sohbetten ayıran bir amacının bulunması ve bilgi toplama amacıyla yapıyor olmasıdır.

Araştırma Bulguları

Demografik Yapı

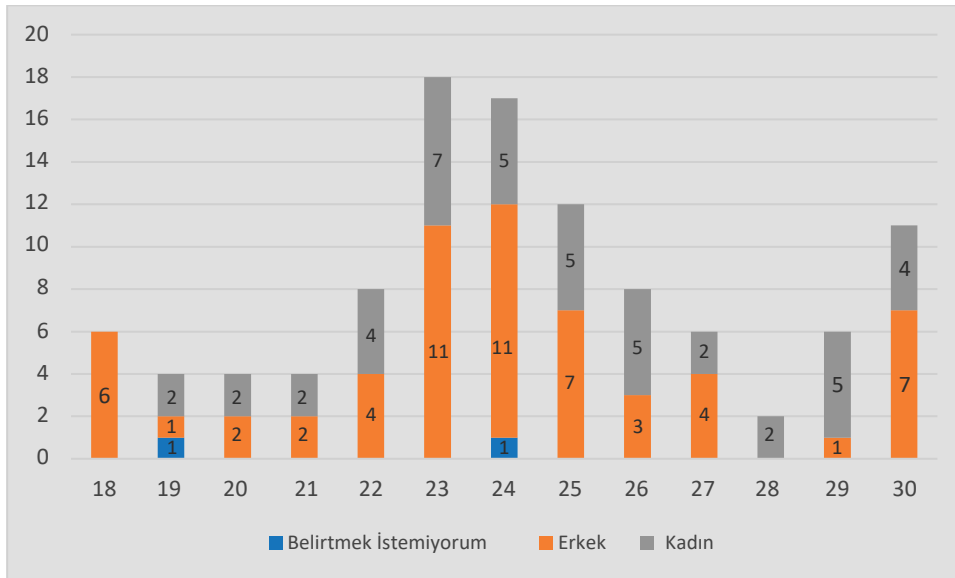
Antakya ve Kırıkhan ilçelerinde yaşanan depremi deneyimlemiş ve hala bu bölgelerde yaşayan, 18-30 yaş aralığındaki 106 genç gönüllü gerçekleştirdiğimiz anket çalışmamıza katıldı. Katılımcıların cinsiyet dağılımı şu şekildedir:

Şekil 1 Cinsiyet Oran Grafiği

Anket çalışmamıza katılan 106 genç gönüllünün cinsiyet dağılımını değerlendirdiğimizde, katılımcıların %55,66'sı (59 kişi) erkek, %42,45'i (45 kişi) kadın olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, katılımcıların %1,89'u (2 kişi) cinsiyetlerini belirtmek istemediklerini ifade etti. Cinsiyet açısından, erkek ve kadın katılımcıların oranları arasında belirgin bir denge bulunmaktadır.

Katılımcıların yaş dağılımını incelediğimizde anketimize katılan gençlerin yaş ortalaması 24,30 olarak görülmektedir. Katılımcıların yaş ve cinsiyet dağılımı aşağıdaki gibidir:

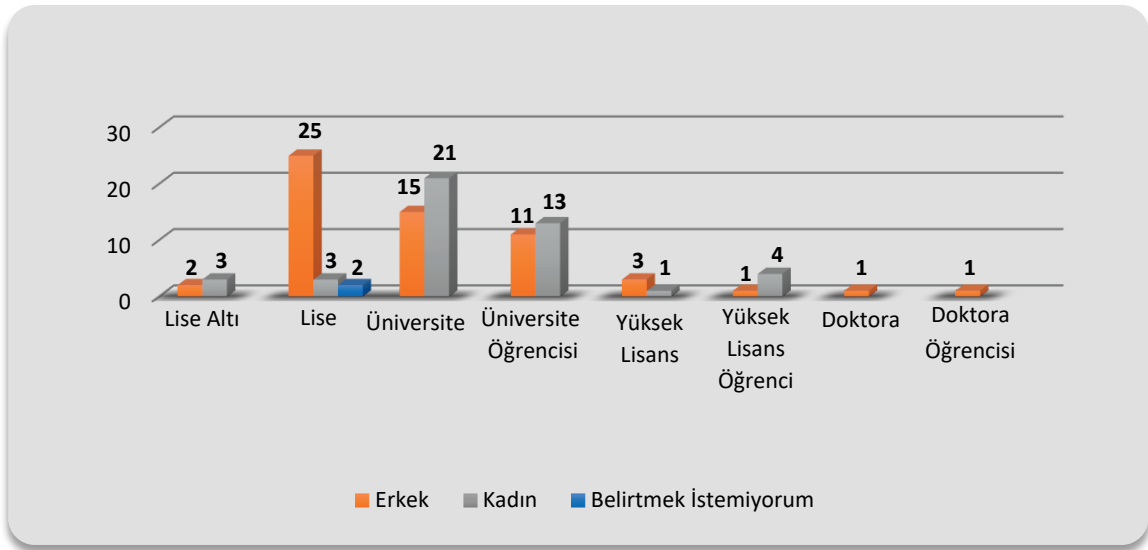

Şekil 2 Yaşa Göre Cinsiyet Grafiği

Ankete katılan genç gönüllülerin belirlediğimiz 18-30 yaş aralığında geniş bir demografik çeşitlilik gözlemlenmiştir. Katılımcıların yaş dağılımı bu aralık içerisinde farklı noktalara yayılmıştır, bu da çalışmamızın gençlerin deprem sonrası yaşadıkları deneyimlerini daha kapsamlı bir şekilde ele almamıza olanak sağlamaktadır.

Eğitim Durumu

Eğitim durumuna değerlendirdiğimizde ankete katılan genç gönüllülerin %66,98'i (71 kişi) lisans ve üzeri mezun veya öğrenci olduğu gözlemlenirken, %33,02'si (35 kişi) lise ve altı eğitime sahip olduğu görülmüştür. Ankete katılan gönüllülerin eğitim seviyelerini değerlendirdiğimizde, genel olarak yüksek öğrenim düzeyine sahip gençlerin katılım oranının oldukça yüksek olduğunu gözlemledik. Ancak, bu yüksek öğrenim düzeyine sahip katılımcıların yanı sıra, lise ve altı eğitim gören gençlerin katılım oranının da önemli bir ölçüde olduğunu belirtmek önemlidir. Genel eğitim profiline ek olarak, cinsiyete göre eğitim durumlarına baktığımızda şu sonuçlar elde edilmiştir:

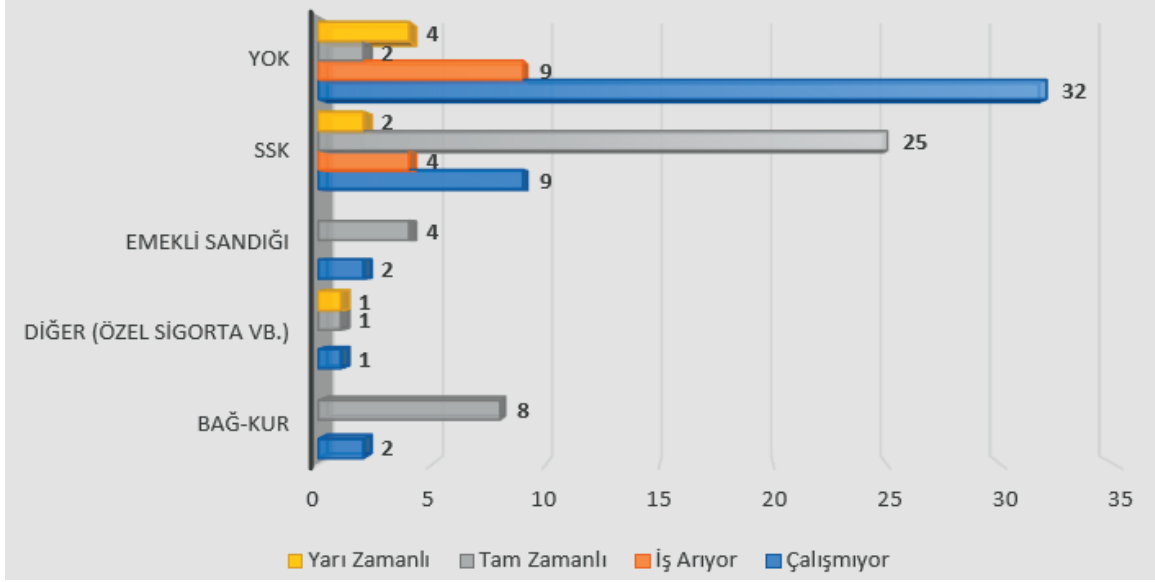
Şekil 3 Cinsiyete Göre Eğitim Durumu

Cinsiyete göre eğitim durumunu değerlendirdiğimizde katılımcı 45 kadının %86,67'si (39 kişi) yüksek öğrenim eğitime sahipken %13,33'ü (6 kişi) lise ve altı eğitime sahiptir. Kadın katılımcılarda yüksek öğrenim durumunu detaylandırdığımızda ise, %46,67 (21 kişi) ile üniversite mezunu oranının önde olduğu dikkat çekmektedir. Bu veriler, kadın katılımcıların genelde yüksek öğrenim düzeyine sahip olduğunu, özellikle de üniversite mezuniyeti oranının belirgin olduğunu göstermektedir.

Erkek katılımcıların durumuna baktığımızda 59 erkeğin %54,24'ünün (32 kişi) yüksek öğrenim eğitime sahip olduğu görülürken %45,76'sı (27 kişi) lise ve altı eğitime sahiptir. Burada durum kadınların aksine lise ve altı eğitim alanlar ile yüksek öğrenim eğitimi alanların oranı birbirine yakındır. Yine burada kadınlarda olduğu gibi yüksek öğrenim eğitime sahip erkeklerde de %25,42'i (15 kişi) üniversite mezuniyeti oranı öne çıkmaktadır.

Çalışma, Sosyal Güvence ve İstihdam Durumu

Yaşanılan bu büyük felaket sonrası anketimize katılan genç gönüllülerin çalışma ve sosyal güvence durumunu değerlendirmek, bölgedeki istihdam durumunu ve gençlerin depremin sosyal güvence sistemine erişimini anlamamıza önemli bir katkı sağlayacaktır. Katılımcıların çalışma ve sosyal güvence durumu aşağıdaki gibidir:

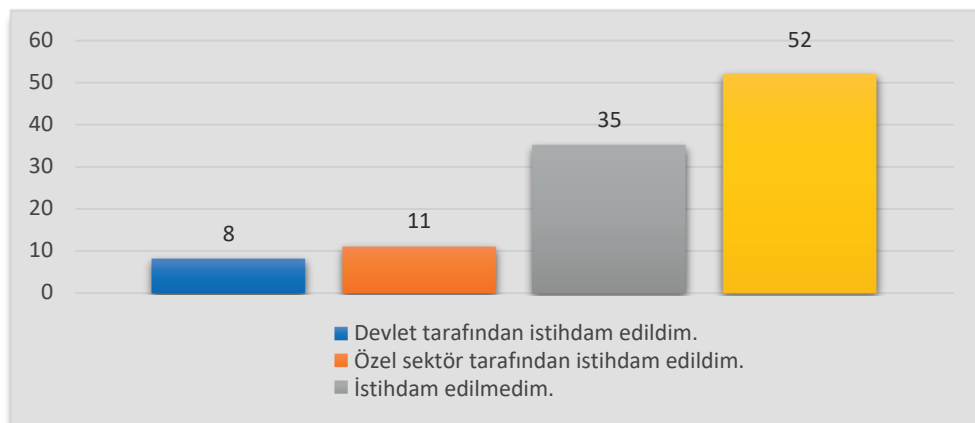
Şekil 4 Sosyal Güvence & Çalışma Durumu

Çalışma durumuna yönelik değerlendirmelerimizde, katılımcıların %43,40'ının (46 kişi) çalışmadığı, %12,26'sının iş aradığı, %37,74'ünün (40 kişi) tam zamanlı çalıştığı ve %6,60'ının (7 kişi) yarı zamanlı çalıştığı görülmüştür. Bu verilere bakıldığında, çalışmayan ve tam zamanlı çalışan katılımcıların oranlarının birbirine oldukça yakın olduğunu gözlemlemekteyiz.

Sosyal güvence durumuna yönelik değerlendirmelerimize baktığımızda, katılımcıların %44,34'ünün (47 kişi) herhangi bir sosyal güvenceye sahip olmadığı, %37,74'ünün (40 kişi) SGK'ya sahip olduğu %17,92'sinin (19 kişi) ise diğer sosyal güvencelere sahip olduğu görülmektedir.

Eldettiğimiz veriler, deprem bölgesindeki gençlerin, deprem sonrası sosyal güvence eksikliğinin belirgin olduğunu ortaya koyarken, SGK'ya sahip olanların oranının diğer sosyal güvencelere sahip olanlara göre daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvence durumlarının değerlendirmesinin ardından katılımcıların istihdam durumları da aşağıdaki gibidir:

Şekil 5 İstihdam Durumu

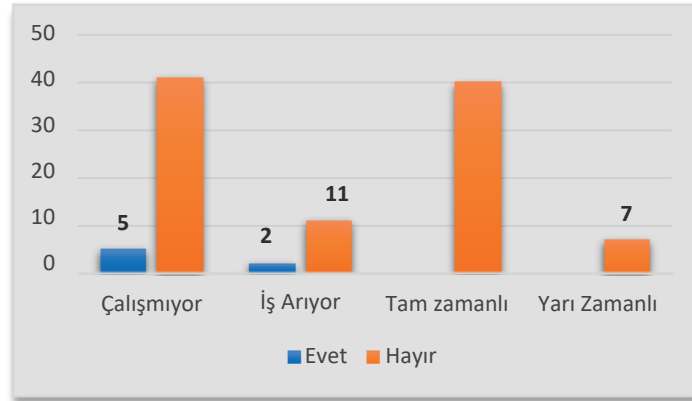
Ankete katılan gençlerin cevaplarını incelediğimizde %49,06'sı (52 kişi) 'işsiz kalmadım' cevabını, %33,02'si (35 kişi) 'istihdam edilmedim' cevabını, %10,38'si (11 kişi) 'özel sektör tarafından istihdam edildim' cevabını verirken, %7,55'i (8 kişi) 'devlet tarafından istihdam edildim' cevabını vermiştir.

Çalışma durumu verilerine baktığımızda, ankete katılan gençler arasında en yüksek oranda 'çalışmıyor' cevabının alındığını gözlemlemiştik. İstihdam durumuna ilişkin verilere de bakıldığında da, en yüksek oranda cevap 'işsiz kalmadım' seçeneğidir. Öne çıkan bu veriler ışığında 'çalışmıyor' cevabının yüksek olması, ankete katılan gençlerin bir kısmının istihdam piyasasına katılmadığını veya iş bulma süreçlerine dahil olmadığını göstermektedir. Bu durum, çalışma durumuyla ilgili olarak 'çalışmıyor' seçeneğini tercih eden gençlerin, aktif bir iş arama veya istihdam sürecinde olmadığını göstermektedir. Öte yandan, 'işsiz kalmadım' cevabının en yüksek oranda alınması, ankete katılan gençlerin bir kısmının deprem sonrasında istihdamını koruduğunu veya kendi istekleri doğrultusunda istihdam süreçlerine dahil olmadığını göstermektedir.

Deprem sonrası kamu ve özel sektör istihdam oranlarına göz attığımızda, özel sektör istihdamının kamu sektörü istihdamına göre daha yüksek olduğunu gösteren bir eğilim görmekteyiz. Ancak, bu oranlar arasında belirgin bir yakınlık da gözlemlenmektedir.

Sosyal Yardım Alma Durumu

Çalışma, sosyal güvenlik ve istihdam durumlarının ardından herhangi bir kamu-özel kurum ve kuruluşlardan sosyal yardım alma durumu da şu şekildedir:

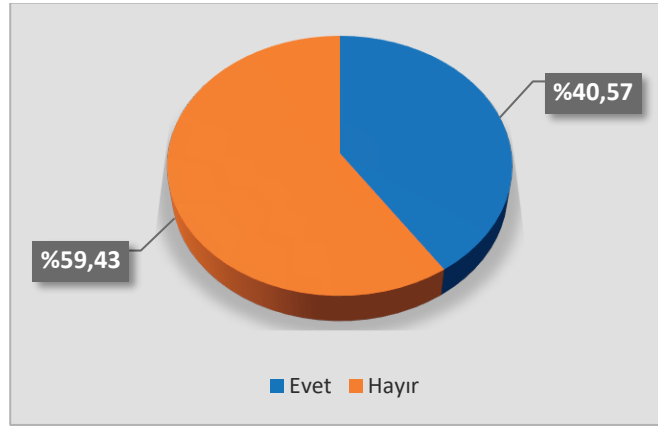

Şekil 6 Sosyal Yardım Alma Durumu

Kamu- özel kurum ve kuruluşlardan sosyal yardım alma durumunu incelediğimizde katılımcıların %6,60'ı (7 kişi) sosyal yardım aldığını belirtirken %93,40'ı (99 kişi) almadığını belirtmiştir. Bu veriler ışığında deprem sonrasında gençlerin yüksek oranda herhangi bir kurum veya kuruluştan sosyal yardım almadığını göstermektedir. Diğer bir deyişle, gençler, deprem sonrasında ihtiyaçlarını karşılamak için çoğunlukla kendi kaynaklarına veya diğer destek mekanizmalarına başvurmuş gibi görünmektedir.

Barınma Durumu

Deprem sonrasında öncelikli durumlardan biri de güvenli barınma alanlarının tespit edilmesiyle ilgilidir. Bu alanlar, depremedelerin geçici olarak konaklayabileceği güvenli ve dayanıklı yerler olarak belirlenmelidir. Deprem sonrası güvenli barınma alanı bulma durumu aşağıdaki gibidir:

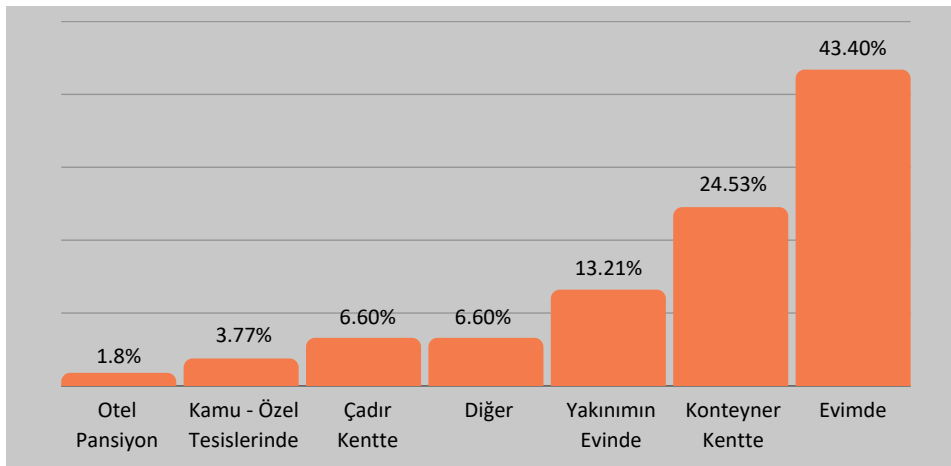

Şekil 7 Güvenli barınma alanına erişim

Katılımcıların %40,57'si (43 kişi) böyle bir alan bulabildiğini ifade ederken, %59,43'ü (63 kişi) deprem sonrası güvenli bir barınma alanı bulamadığını dile getirmiştir. Bu veriler ışığında gençlerin deprem sonrası güvenli alan bulma noktasında zorluklar yaşadığı görülmektedir. Bu durum, depremin bölgede konut koşullarını ve güvenli konaklama imkanlarını olumsuz etkilediğini göstermektedir. Güvenli konaklama sorunları, gençlerin deprem sonrasında yaşadığı zorluklar arasında önemli bir yer tutmaktadır.

Gençlerin güvenli alan bulma noktasındaki durum değerlendirilmesinin ardından şimdide şu anda nerede ikamet ettiklerini ve bu koşullardan memnun olup olmadıklarını inceleyelim.

Deprem sonrası katılımcıların nerede ikamet ettiği ile ilgili durum aşağıdaki gibidir:

Şekil 8 İkamet Edilen Yerleşim Yeri Türü

Katılımcıların %43,40'ı (46 kişi) evinde, %24,53'ü (26 kişi) konteyner kentte, %13,21'i (14 kişi) yakınının evinde, %6,60'ı (7 kişi) çadır kentte, %3,77'si (4 kişi) kamu – özel tesislerinde, %1,89'u (2 kişi) otel/pansiyonda ve %6,6'sı (7 kişi) diğer bir yerleşim yerinde ikamet ettiğini belirtmiştir. Bu verilere dayanarak katılımcıların %56,60'nın (60 kişi) kendi evi dışında ikamet ettiği görülmüştür. Bu durum, deprem sonrasında gençlerin ikamet yerlerinde çeşitli değişikliklere mecbur kaldığını göstermektedir. Konteyner kent, çadır kent gibi geçici konaklama yerlerinin yanı sıra, yakınlarının evi ve diğer yerleşim yerleri de gençlerin ikamet ettiği alanlar arasında bulunmaktadır.

İkamet ettikleri yerlerde zorunlu değişiklikler ve çeşitlilikler olan katılımcıların deprem sonrası barınma koşullarından memnuniyetleri aşağıdaki gibidir:

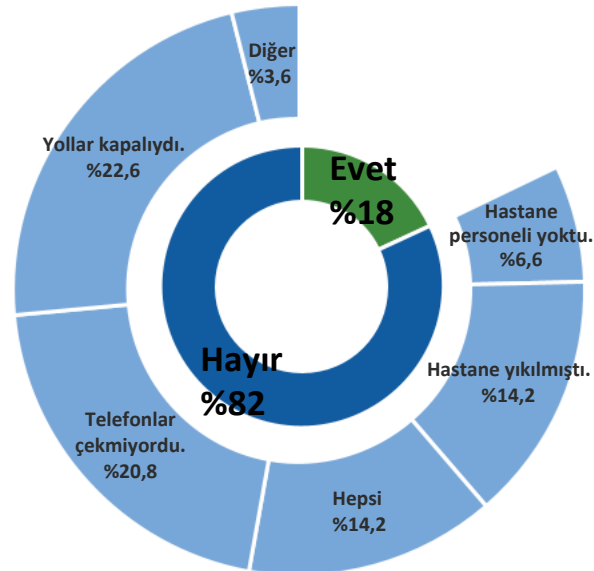
Şekil 9 Barınma Koşullarından Memnuniyet

Katılımcıların %52,83'ü (56 kişi) barınma koşullarından memnun olduğunu ifade ederken, %47,17'sinin (50 kişi) ise koşullardan memnun olmadığı görülmektedir. Memnuniyet oranlarının birbirine yakın olduğu gözlemlenmekle birlikte, memnun olmayanların sayısı göz ardı edilemeyecek ölçüdedir. Bu durum, gençler arasında barınma koşullarına yönelik belirgin bir memnuniyetsizlik eğilimi olduğunu işaret etmektedir.

Barınma durumunu yukarıdaki veriler ışığında beraber değerlendirdiğimizde; deprem sonrası güvenli alan bulabilme, ikamet edilen yer türü ve barınma koşullarının birbirleriyle bağlantılı olduğu ve gençler arasında yaşanan zorlukların çok yönlü bir etkileşim içerisinde olduğu görülmektedir.

İlk Yardım Hizmeti Alma Durumu

Deprem sonrası katılımcıların ilk yardım hizmeti alma durumu ve bu hizmete erişime etki eden faktörlerin etki durumları aşağıdaki gibidir:

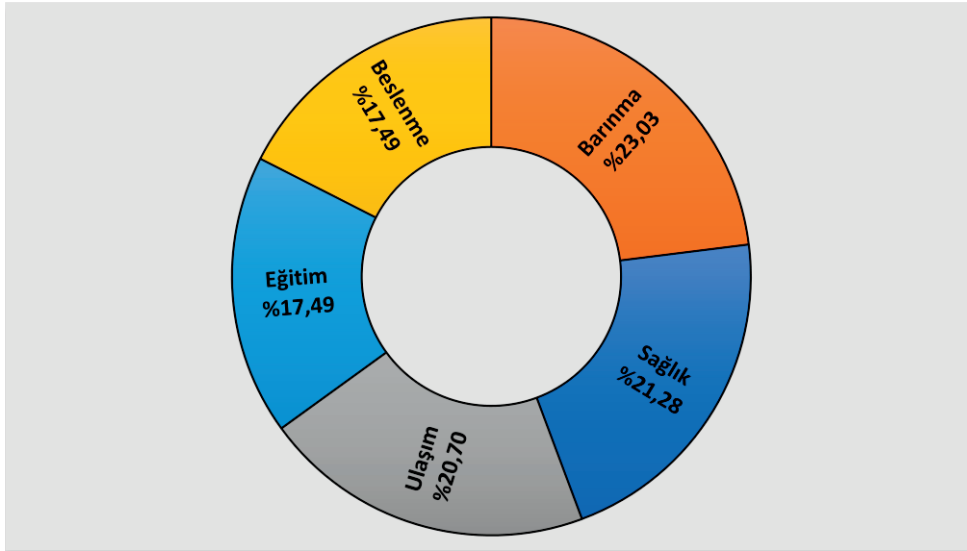
Şekil 10 Deprem Sonrası İlk Yardım Hizmeti Alma Durumu

Katılımcıların %18'i (19 kişi) deprem sonrası ilk yardım hizmetine ulaşabildiğini ifade ederken, %82'si (87 kişi) ilk yardım hizmetine erişemediğini söylemiştir. Deprem sonrası ilk yardım hizmetine erişememe durumunun çok yüksek olduğu görülmektedir. Bu noktada ilk yardım hizmetine erişimi engelleyen faktörlerin dağılımı şöyledir:

%22,6 (24 kişi) ile yolların kapalı olması ve %20,8 (22 kişi) ile telefonların çekmemesi ulaşım ve iletişim kanallarındaki sıkıntıları ortaya koyarken deprem sonrası acil durum iletişimine erişimde yaşanan zorlukları göstermektedir. Bunların ardından %14,2 (15 kişi) hastane yıkıldığı için ilk yardım hizmetine ulaşamadığını ifade ederken %6,6'sı (7 kişi) hastane personeli olmadığı için bu hizmete erişemediğini dile getirmiştir. Bu durumda, ulaşım ve iletişim sorunlarına ek olarak hastanelerin fiziksel koşullarının da ilk yardım hizmetine uygun olmamasının etkisi gözlemlenmektedir. İlk yardım hizmeti alamayan katılımcıların %14,2'si (15 kişi) tüm bu faktörlerin etkili olduğunu vurgulamıştır. Bu veriler, deprem sonrası acil durum yönetiminin eksik olduğunu ve sağlık hizmetlerine etkili ve hızlı bir erişimin sağlanamadığını ortaya koymaktadır.

Erişilmekte Zorluk Yaşanan Hizmetler

Katılımcıların erişmekte zorluk yaşadıkları hizmetleri değerlendirirken, kendilerinin birden fazla seçeneği işaretleyebilmeleri katılımcıların deneyimledikleri zorlukları daha kapsamlı bir şekilde ifade etmelerini ve değerlendirmelerimizin daha sağlıklı olmasını sağlamıştır. 106 katılımcının birden fazla cevap vererek erişmekte zorluk yaşadıkları hizmetler ve dağılımları aşağıdaki gibidir:

Şekil 11 Erişilmekte Zorluk Yaşanan Hizmetler

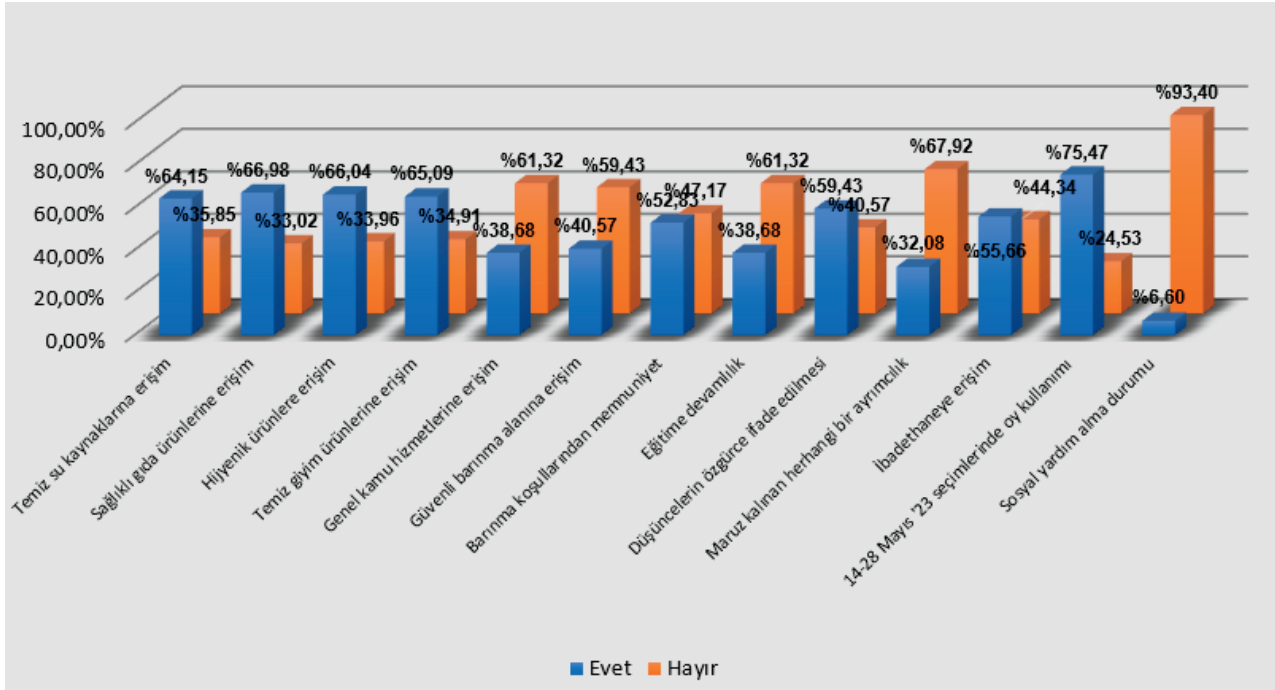
106 katılımcı, erişim zorluğu yaşadıkları hizmetlerle ilgili 343 yanıt vermiştir. Bu yanıtların dağılımına baktığımızda, %23,03'ü (79 yanıt) barınma, %21,28'i (73 yanıt) sağlık, %20,70'i (71 yanıt) ulaşım, %17,49'u (60 yanıt) beslenme ve yine %17,49'u (60 yanıt) eğitim olarak belirlemiştir. Bu veriler ışığında görülmektedir ki; gençlerin temel yaşam ihtiyaçlarına ulaşmaktaki bu zorluklar, barınma sorunları, sağlık hizmetlerine ulaşamama ve ulaşımında yaşanan sorunlar olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca, beslenme ve eğitim hizmetlerine erişimde de benzer şekilde zorluklar yaşandığı görülmektedir. Bu veriler, gençlerin yaşamlarını sürdürebilmek ve geliştirebilmek için temel hizmetlere erişimde karşılaştıkları engellerin ciddiyetini vurgulamaktadır.

Barınma, sağlık, ulaşım, beslenme ve eğitim hizmetlerine erişimdeki bu sorunlar, gençlerin günlük yaşamlarını sürdürmelerini ve geliştirmelerini önemli ölçüde etkilemektedir. Özellikle deprem sonrası ortaya çıkan bu zorluklar, acil olarak çözüme kavuşturulması gereken bir dizi sorunu ortaya koymaktadır.

Barınma sorunları gençlerin güvenli ve sağlıklı bir yaşam sürmelerini engellemekte, sağlık hizmetlerine erişimdeki zorluklar sağlıklı bir yaşam sürdürmelerini riske atabilmektedir. Ulaşım sorunları, gençlerin işe gitme, okula devam etme ve diğer temel faaliyetlere katılma durumlarını kısıtlamaktadır. Beslenme ve eğitim hizmetlerine erişimdeki zorluklar ise gençlerin gelişimini ve eğitim olarak kariyer yapma potansiyellerini olumsuz etkilemektedir.

Temel Haklara Erişim Durumu

Katılımcıların deprem sonrası koşullarının genel bir değerlendirmesi aşağıda sunulmuş olup, bu durumlarla ilgili veriler şu şekildedir:

Şekil 12 Temel Haklara Erişim Durumu

Yaşamın temelini oluşturan temiz su ve sağlıklı gıda ürünlerine erişim ile ilgili duruma baktığımızda katılımcıların verdiği cevapların birbirine yakın olduğu görülmektedir.

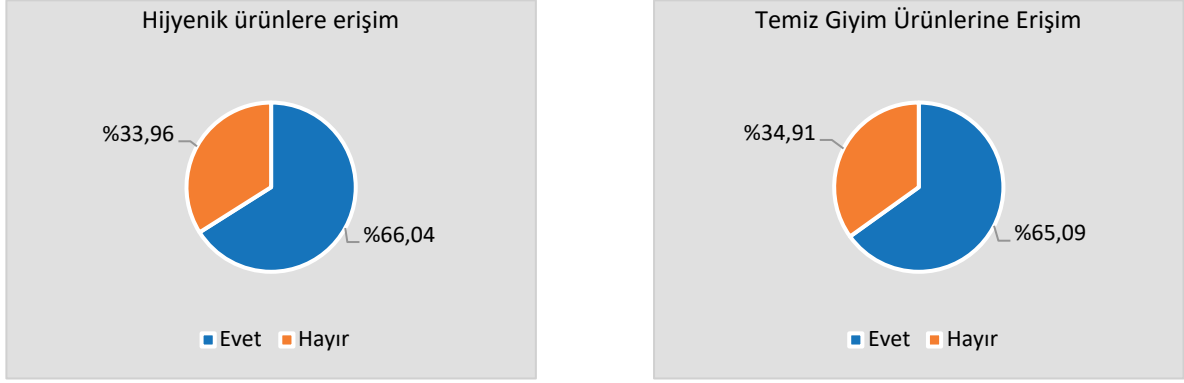

Şekil 13 Temiz Su ve Sağlıklı Gıdaya Erişim

Katılımcıların %64,15'i (68 kişi) temiz su kaynağına erişimde zorluk yaşamadıklarını belirtirken, %35,85'i (38 kişi) ise bu konuda zorluk yaşadıklarını ifade etmiştir. Benzer şekilde, sağlıklı gıdaya erişimde %66,98'i (71 kişi) sorun yaşamadığını belirtirken, %33,02'si (35 kişi) erişimde zorluk yaşadığını dile getirmiştir.

Bu verilere göre, temel yaşam için gerekli olan temiz su ve sağlıklı gıdaya erişimde çoğunluğun erişimde bir problem yaşamadığı görülmektedir. Ama yaşamın doğal akışını göz önüne aldığımızda erişimde güçlük çeken katılımcıların oranının da azımsanmayacak seviyede olduğu görülmektedir.

Temiz giyim ve hijyenik ürünlere erişim durumlarına baktığımızda temiz su ve sağlıklı gıda ürünlerine erişim ile ilgili duruma benzer bir eğilim gözlemlenmektedir:

Şekil 14 Hijyenik ve Temiz Giyim Ürünlerine Erişim

Katılımcıların %66,04'ü (70 kişi) hijyenik ürünlere erişimde zorluk yaşamadıklarını belirtirken, %33,96'sı (36 kişi) ise bu konuda zorluk yaşadıklarını ifade etmiştir. Benzer şekilde; temiz giyim ürünlerine erişimde %65,09'u (69 kişi) sorun yaşamadığını, %34,91'i (37 kişi) erişimde zorluk yaşadığını dile getirmiştir.

Bu verilere göre, yine temel yaşam koşulları için gerekli olan hijyenik ürünlere erişim ve temiz giyime erişimde çoğunluğun bir problem yaşamadığı görülmektedir. Ama yine yaşamın doğal akışını göz önüne aldığımızda erişmekte güçlük çeken katılımcıların oranının da azımsanmayacak seviyede olduğu görülmektedir.

Katılımcıların temel yaşam ihtiyaçlarına erişim konusunda ortak bir eğilim olduğunu söyleyebiliriz. Temiz su, sağlıklı gıda, hijyenik ürünler ve temiz giyim gibi temel unsurlara erişimde yaşanan zorlukların benzer oranlarda görülmesi, bu gençlerin yaşam koşullarının birbirine yakın olduğunu göstermektedir. Ancak, bu durumda erişim sorunları yaşayan katılımcıların aynı kişiler olabileceği ihtimali göz önünde bulundurulmalıdır. Erişim durumundaki benzer oranlar, gençlerin bu temel ihtiyaçlara ulaşmakta ortak zorluklar yaşadığı ve bu gençlerin yaşam kalitesinin olumsuz yönde etkilendiğini göstermektedir.

Temel yaşam ihtiyaçlarına erişim durumunun ardından genel kamu hizmetlerine (hastane, okul, iş, banka vs.) ulaşılma durumu şu şekildedir:

Şekil 15 Genel Kamu Hizmetlerine Erişim

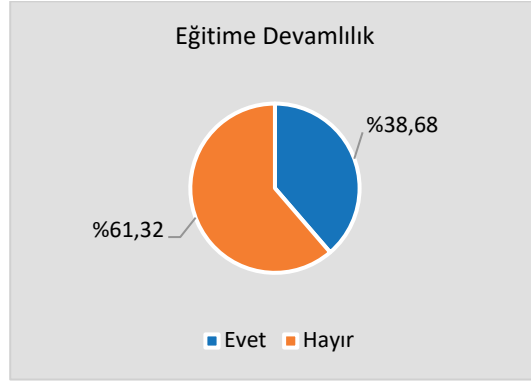
Yukarıda incelediğimiz temel yaşam ihtiyaçlara erişimin aksine; genel kamu hizmetlerine erişimde durum tam tersi durumdadır.

Katılımcıların %61,32'si (65 kişi) genel kamu hizmetlerine ulaşamadıklarını ifade ederken, %38,68'i (41 kişi) bu hizmetlere ulaşma noktasında problem yaşamadığını dile getirmiştir. Bu durum, gençlerin temel yaşam ihtiyaçlarına kıyasla genel kamu hizmetlerine erişimde daha büyük zorluklar yaşadıklarını göstermektedir. Devletler vatandaşlarına kamu hizmetlerine eşit ve adil şekilde erişim sağlamakla yükümlüdür. Bu veriler, deprem sonrasındaki süreçte gençlerin kamu hizmetlerine eşit ve adil erişim hakkında yeterince yararlanamadığını göstermektedir.

Güvenli barınma alanına erişim ve barınma koşullarından memnuniyet durumunu yukarıdaki bölümlerde detaylıca incelemiştik. (bkz: şekil 7, şekil 9)

Deprem sonrasında gençlerin güvenli alan bulamaması ve mevcut barınma koşullarından duydukları memnuniyetsizlik oranı değerlendirdiğimizde; bireyin, insan onuruna yakışır bir konuta ulaşabilme ihtiyacının kolay, sürekli, sürdürülebilir ve güvenli bir şekilde karşılanmasını ifade eden konut hakkında da yeterince yararlanılmadığı görülmektedir.

Katılımcıların eğitime online/yüz yüze devamlılık durumları ile ilgili durum aşağıdaki gibidir:

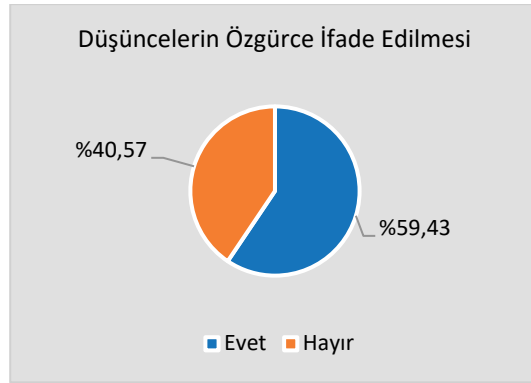
Şekil 16 Eğitime Devamlılık

Katılımcıların %38,68'i (41 kişi) deprem sonrasında eğitimlerine devam edebildiğini ifade ederken, %61,32'si (65 kişi) eğitimlerine devam edemediğini dile getirmiştir. Eğitim ve öğretim hakkında kimse yoksun bırakılmaz ilkesine rağmen, ortaya çıkan bu durum, gençler arasında eğitim haklarına erişimde eşitsizlik yaşandığını göstermektedir. Deprem sonrası eğitim süreçlerindeki zorluklar, gençlerin eğitim olanaklarından adil ve eşit bir şekilde yararlanmalarını engellemektedir.

Erişilmekte zorluk yaşanan hizmetleri beraber değerlendirdiğimizde (bkz: şekil 11) barınma, sağlık ve ulaşım gibi temel hizmetlere ulaşmada karşılaşılan güçlüklerin, eğitime erişimi de olumsuz bir şekilde etkilediği gözlemlenmektedir. Bu durum, gençlerin güvenli ve sağlıklı bir ortamda eğitim alabilme hakkında yeterince faydalanamadığını ve bu haklarında bir adaletsizlik yaşandığını ortaya koymaktadır.

Deprem sonrasında temel haklara erişim durumunu değerlendirmeye, düşüncelerin özgürce ifade edebilmesi ile devam ediyoruz. Bunun ile ilgili durum aşağıdaki gibidir:

Deprem sonrasında temel haklara erişim durumunu değerlendirmeye, düşüncelerin özgürce ifade edebilmesi ile devam ediyoruz. Bunun ile ilgili durum aşağıdaki gibidir:

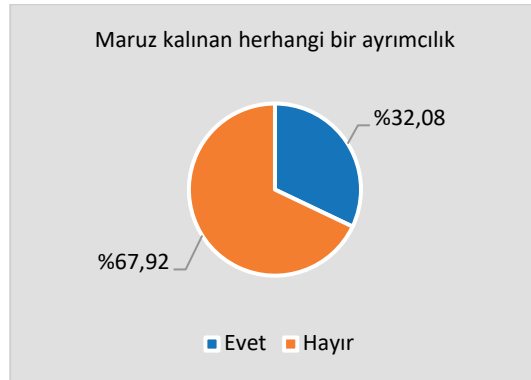

Şekil 17 Düşüncelerin Özgürce İfade Edilmesi

Katılımcıların %59,43'ü (63 kişi) deprem sonrası düşüncelerini özgürce ifade edebildiğini belirtirken, %40,57' si (43 kişi) düşüncelerini ifade etme noktasında özgür olmadıklarını dile getirmişlerdir.

İfade özgürlüğü, bireylerin düşüncelerini, fikirlerini ve bilgilerini sansür veya müdahale olmaksızın özgürce ifade edebilme hakkını içerir. Katılımcıların çoğunluğu, deprem sonrasında düşüncelerini özgürce ifade etme konusunda sorun yaşamadıklarını belirtmiştir. Ancak, bu olumlu durumun yanı sıra, bu konuda kendini özgür hissetmeyen katılımcıların sayısı da azımsanmayacak düzeydedir. Bu durum, ifade özgürlüğü hakkının genel bir şekilde sağlanmış olsa da bazı gençlerin bu haktan tam anlamıyla yararlanamadığını göstermektedir.

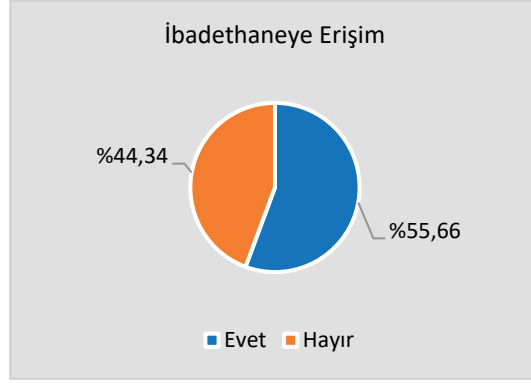
Deprem sonrası maruz kalınan ayrımcılık durumu (cinsiyet, dil, din, etnik köken, fiziksel/mental dezavantaj vb.) aşağıdaki gibidir:

Şekil 18 Maruz Kalınan Herhangi Bir Ayrımcılık

Katılımcıların %64,92'si (72 kişi) deprem sonrası herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmadığını ifade ederken, %32,08'i (34 kişi) ayrımcılığa maruz kaldığını dile getirmiştir. Bu verilere göre, gençlerin büyük bir kısmı ayrımcılık yaşamamış olsa da bir kesim, deprem sonrasında ayrımcılık deneyimleriyle karşılaşmıştır.

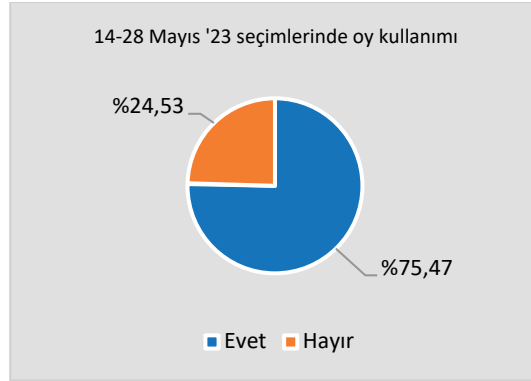
Depremlerin şiddetli etkileri sonucunda ibadethanelerin zarar görmesi durumunu aşağıdaki gibidir:

Şekil 19 İbadethaneye Erişim

Katılımcıların %55,66'sı (59 kişi) ibadethanesinin zarar görmediğini ifade ederken, %44,34'ü (47 kişi) ibadethanesinin zarar görmediğini dile getirmiştir. Bu verilere göre çoğunluğun ibadethaneye erişim noktasında problem yaşamadığı görülse de ibadethanesinin zarar gördüğünü dile getiren katılımcıların da oranı toplam katılımcı sayısı içinde önemli bir paya sahiptir. Bu durum, depremin etkilerinin sadece fiziksel altyapıyı değil, aynı zamanda manevi ve dini alanları da etkilediğini göstermektedir.

Depremi meydana geldiği dönemde ülkemiz genel seçim süreci içindeydi. Deprem sonrasında katılımcıların bu genel seçimlere katılım durumu aşağıdaki gibidir:

Şekil 20 14-28 Mayıs '23 Seçimlerinde Oy Kullanımı

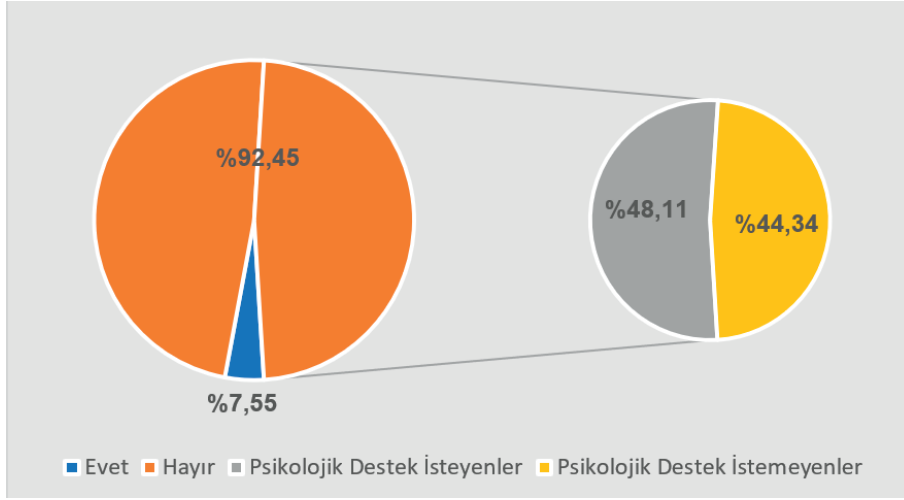
Katılımcıların %75,47'si (80 kişi) seçimlerde oy kullandığını ifade ederken, %24,53'ü (26 kişi) seçimlerde oy kullanmadığını dile getirmiştir. Bu veriler ışığında görülmektedir ki, gençlerin genel seçimlere yüksek bir katılım göstermiş olmaları, demokratik süreçlere ve siyasi katılıma verdikleri önemi vurgulamaktadır. Depremi etkisi altındaki bir dönemde dahi gençlerin büyük bir çoğunluğunun seçimlere aktif olarak katılım göstermesi, toplumsal sorumluluk anlayışlarının güçlü olduğunu göstermektedir.

Psikolojik Yardım Alma Durumu

Kahramanmaraş merkezli depremler maddi ve manevi büyük yıkımlara neden olmuştur. Bu nedenle, deprem sonrası dönemde bireylerin psikolojik durumlarının değerlendirilmesi ve gerekli müdahalelerin yapılması önemlidir.⁵

⁵[https://dergipark.org.tr/tr/download/article-ile/3004071#:~:text=Deprem%20sonras%C4%B1%20bireylerde%20stres%20bozuklu%C4%9Fu,durumlar%20yo%C4%9Fun%20ya%C5%9Fanabilmektedir%20\(Johannesson%20vd.\(Erişim Tarih: 2023\)\)](https://dergipark.org.tr/tr/download/article-ile/3004071#:~:text=Deprem%20sonras%C4%B1%20bireylerde%20stres%20bozuklu%C4%9Fu,durumlar%20yo%C4%9Fun%20ya%C5%9Fanabilmektedir%20(Johannesson%20vd.(Erişim Tarih: 2023)))

Buna istinaden anket çalışmamızda, katılımcılara deprem sonrası süreçte psikolojik yardım alıp almadıklarını ve ayrıca yardım almıyorlarsa bu hizmeti almak isterler mi diye sorduk. Psikolojik yardım alma durumu aşağıdaki gibidir:

Şekil 21 Deprem Sonrası Psikolojik Yardım Alma Durumu

Katılımcıların %7,55'i (8 kişi) psikolojik yardım aldığını ifade ederken, %92,45'i (98 kişi) psikolojik yardım almadığını dile getirmiştir. Bu verilere göre, psikolojik yardım almayanların oranının çok yüksek olduğu görülmektedir. Psikolojik yardım almayanlara bu konudaki isteklerini sorduğumuzda ise; %48,11'nin (53 kişi) psikolojik yardım almak istediğini, %44,34'nün (47 kişi) ise psikolojik yardım almak istemediğini görüyoruz.

Psikolojik yardım almamış olan katılımcıların neredeyse yarısı bu hizmeti almak istediklerini ifade etmiştir. Bu oranın yüksek olması şunu göstermektedir; gençler psikolojik yardım almak istemelerine rağmen psikolojik yardıma ulaşmakta zorluklar çekmektedirler. Buna karşın psikolojik yardım almak istemeyenlerin oranının da oldukça yüksek olmasının da araştırılması gereken bir durum olduğu, gençler arasında psikolojik yardıma karşı çekincelerinin olup olmadığı konusunda bir araştırma yapılması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Araştırmacı Görüşleri

Bu bölüm araştırmacının yapılandırılmamış görüşmelerden elde edilen katılımcıların duygularını serbestçe ifade ettikleri veriler ışığında görüşlerini ortaya koymaktadır.

Başlangıç olarak ifade etmeliyiz ki, deprem sonrasında bölgeden diğer büyük şehirlere yoğun bir göç dalgası yaşanmıştır. Yapılan görüşmelerde, gençlerin şehrin demografik yapısının bu göçlerle önemli ölçüde değiştiğini vurgulamışlardır. Bu göçlerin beraberinde getirdiği zorluklar arasında, gençlerin sadece gerçek anlamda kaybettikleri arkadaşlarını değil, aynı zamanda depremi yaşayan ve hayatta kalan diğer arkadaşlarını da kaybetmiş olmaları yer almaktadır. Bu durum, depremi takip eden dönemde bölgede kalan gençlerin kişisel paylaşımlarının azaldığını göstermektedir.

Deprem sonrasında gençlerin içinde bulunduğu karamsar durum dikkat çekmektedir. Gençlerin içine kapanık ve hala şokun etkisini atlatamadıkları görülmektedir.

Depremi ilk anlarında, gençlerin kendi başlarına büyük sorumluluk almasının yanı sıra, bu rolü üstlenmelerinin aslında bir tercih değil zorunluluk olduğunu ifade etmişlerdir. Gençler, bu süreçte bir kurtarıcı beklemek yerine, aralarındaki dayanışma gücünü artırarak sorumluluk almaya yönelmeleri dikkat çekici bir durumdur.

Deprem sonrası süreçte gençler, en çok istihdam, eğitim, ulaşım, sosyal-kültürel etkinliklere ve spor alanlarına erişimde yaşadıkları zorlukları dile getirmektedirler.

Şehirde yaşanan büyük yıkımların sonucu olarak üretim yapılabilen alanların yıkılmasının sonucu istihdamın olmaması gençlerin sorunlarının başında gelmektedir.

Eğitim ile ilgili duruma baktığımızda, bölgede eğitim için fiziki şartların yetersizliğiyle beraber ulaşımın yetersizliğine dikkat çekilmektedir. Bunların yanında gençler, eğitim için gerekli olan kaynaklara erişim noktasında da büyük sorunlar yaşadıklarını ifade etmektedirler. Özellikle çeşitli sınavlara hazırlık dönemlerinde olan gençler kaynaklara ulaşmakta büyük zorluklar yaşadıklarını dile getirmişlerdir.

Deprem sonrası süreçleri değerlendiren gençler, enerjilerini atabilecekleri, farklı insanlarla bir araya gelip sosyalleşebilecekleri alanların eksikliğine vurgu yapmaktadırlar. Gençler, şehirde sadece kendi yaşlılarıyla sosyalleşip, depremin getirdiği psikolojik zorlukları bir nebze olsa unutabilecekleri mekanların bulunmamasından dolayı sıkıntı yaşadıklarını ifade etmektedirler. Kültür salonu veya spor merkezi gibi alanların olmamasının, sosyal etkileşimlerine engel olduğunu belirtmektedirler. Gençler, şehirdeki spor kulüplerinin tesis eksikliğine de dikkat çekerek, kendi çabalarıyla farklı ilçelere giderek bu aktiviteleri gerçekleştirmek zorunda kaldıklarını ifade etmişlerdir.

Ayrıca gençler şehirde yaşanan internet alt yapısındaki sorunlara ve elektrik kesintilerine de dikkat çekerek bu eksikliklerin de giderilmesini istemektedir.

Sonuç

Bizler yaptığımız bu çalışma ile gençlerin deprem sonrası süreçte karşılaştıkları zorluklara dair önemli tespitlerde bulunduk. Deprem bölgesi gençlerinin belirlediğimiz kapsamda yaşadıkları sorunları ortaya koymaya çalıştık.

Anket verilerine göz önüne alarak yaptığımız genel değerlendirmede, gençler deprem sonrası süreçte sırası ile barınma, sağlık, ulaşım, eğitim ve beslenmeye erişim konularında benzer sorunlar yaşadıkları görülmüştür.

Deprem sonrasında güvenli bir alan bulma konusunda zorluk yaşadığını tespit ettiğimiz gençlerin, sonraki süreçte barınma koşullarından memnuniyet durumlarının birbirine oldukça yakın olduğu gözlenmiştir. Ayrıca deprem sonrası ilk yardım hizmeti alma durumunun da eksik kaldığı görülmüştür. Temel haklara erişim durumlarını değerlendirdiğimizde, temiz suya, sağlıklı gıda ürünlerine, hijyenik ürünlere ve temiz giyim ürünlerine ulaşım konusundaki eğilimlerin benzer olduğunu ve bu kaynaklara erişebilenlerin oranının, erişemeyenlere kıyasla daha yüksek olduğunu görmekteyiz. Ancak, bu duruma rağmen, erişemeyenlerin oranının da göz ardı edilemeyecek düzeyde olduğunu belirtmek önemlidir.

Genel kamu hizmetlerine (hastane, okul, iş, banka vs.) erişim durumuna baktığımızda gençler çoğunluğun erişimde problemler yaşadıkları görülmektedir. Bu da gençlerin kamu hizmetlerinde eşit ve adil erişime sahip olmadığını göstermektedir.

Gençler, eğitimle ilgili olarak hem fiziksel şartların yetersizliğinden hem de kaynaklara erişimde yaşadıkları zorlukları vurgularken, eğitimde devamlılık konusundaki oranların da bu söylemi desteklediği görülmektedir.

Kendilerini özgürce ifade edebildiğini belirten gençlerin oranı, özgür olamadığını ifade eden gençlerden daha yüksek olmasına rağmen, ifade özgürlüğünün olmadığını dile getirenlerin oranı da göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir.

Deprem sonrasında gençler, herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmadıklarını ifade etmişlerdir. İbadethaneye erişim konusunda çoğunluk sorun yaşamadığını belirtmiş olsa da bu noktada sorun yaşayanların oranı önemli ölçüdedir ve dikkate alınmalıdır.

Deprem sonrasındaki süreçte yerel seçimlere aktif katılım gösteren gençler, ilk anda aldıkları toplumsal sorumlulukla birlikte burada da vatandaş olarak sorumluluklarını başarıyla yerine getirmişlerdir.

Aslında yaşanan tüm deprem sürecini düşündüğümüzde temiz su ve sağlıklı yiyecek erişiminin ardından bölgedeki en önemli konulardan bir tanesi de psikolojik yardım alma durumudur. Neredeyse katılımcıların tamamı bu süreçte psikolojik destek almadığını dile getirmiştir. Bu deprem bölgesi için çok yüksek bir orandır. Psikolojik yardım almayanların ise Gençlerin hayatlarına devam edebilmeleri için yaşadıkları yıkımın boyutunu düşündüğümüzde mutlaka psikolojik yardım almalıdır.

Gençler depremin hemen sonrası aldıkları büyük sorumluluklarla depremin yaralarının sarılmaya çalıştığı ilerleyen süreçlerde hep en önde olmuştur. Gençler bu çabalarına rağmen görünür olmadıklarını düşünmektedir. Bizler bu çalışmamızla deprem sonrası süreçte gençlerin aldıkları büyük sorumlulukları görerek onların sorunlarını ortaya koymaya çalıştık.

Gençlerin deprem sonrası süreçten beklentisini aslında katılımcı bir arkadaşımızın şu sözü özetlemektedir: “Gençlerin duyulmaya ve onlar için harekete geçilmesine ihtiyacı var.”

Bu çalışma aracılığıyla, deprem sonrasındaki süreçte gençlerin karşılaştığı sorunları ortaya koyarak, bu bölge için yapılacak planlamalarda gençlerin ihtiyaçlarının göz ardı edilmemesinin takipçisi olacağız.

EK – 1

Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında başlattığımız "Deprem Bölgesinin Gençleri Olmak" adlı çalışmayı Gayret Özel Desteği ile hayata geçiriyoruz. Bu çalışmada, 6 Şubat depremlerinden etkilenmiş gençlerin sorunlarını belirlemek, istek ve ihtiyaçlarını ortaya çıkarmak amacıyla bir anket yapılacaktır. Cevaplarınız, çalışmamızın hayata geçirilmesi sürecinde bize yol gösterecektir. Zamanınız ve cevaplarınız için teşekkür ederiz.

Kişisel Gizlilik Notu: Bu ankette kişisel bilgilerinizi toplama amacı bulunmamaktadır. Anket cevaplarınızın kayıtlarını kimliğinizle ilişkilendirecek soru içermez.

1	Yaş	
2	Cinsiyet	☐ Kadın ☐ Erkek ☐ Belirtmek İstemiyorum
3	Uyruğunuz	
4	Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı mısınız?	☐ Evet ☐ Hayır
5	Eğitim	☐ Lise Altı ☐ Lise ☐ Üniversite Öğrencisi ☐ Üniversite ☐ Yüksek Lisans Öğrencisi ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora Öğrencisi ☐ Doktora
6	Sosyal Güvence Durumu	☐ SSK ☐ Bağ-Kur ☐ Emekli Sandığı ☐ Diğer (Özel sigorta vb.) ☐ Yok
7	Çalışma Durumu	☐ Yarı Zamanlı ☐ Tam Zamanlı ☐ İş Arıyor ☐ Çalışmıyor
8	Deprem dolayısıyla işsiz kaldıysanız sonrasında iş imkânı bulabildiniz mi?	☐ Devlet tarafından istihdam edildim. ☐ Özel sektör tarafından istihdam edildim. ☐ İstihdam edilmedim. ☐ İşsiz kalmadım.
9	Herhangi bir kamu- özel kurum ve kuruluşlardan sosyal yardım alıyor musunuz?	☐ Evet ☐ Hayır
10	Temiz su kaynaklarına erişiminiz var mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
11	Sağlıklı gıda, yiyecek ürünlerine erişiminiz var mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
12	Hijyenik ürünlere erişiminiz var mıdır? (Sabun, şampuan, tuvalet kâğıdı, ped, bebek bezi vb.)	☐ Evet ☐ Hayır
13	Temiz giyim ürünlerine erişiminiz var mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
14	Deprem sonrası genel kamu hizmetlerine (hastane, okul, iş, banka vb.) ulaşabildiniz mi?	☐ Evet ☐ Hayır
15	Hangi ihtiyaçlara erişmekte zorluk yaşadınız? (Birden çok seçenek seçilebilir.)	☐ Sağlık ☐ Beslenme ☐ Barınma ☐ Eğitim ☐ Ulaşım ☐ Diğer:
16	Depremden sonra ilk yardım amaçlı sağlık hizmetine ulaşabildiniz mi?	☐ Evet ☐ Hayır
17	Cevap 'Hayır' ise sebebi nedir?	☐ Yollar kapalıydı. ☐ Hastane yıkılmıştı. ☐ Telefonlar çekmiyordu. ☐ Hastane personeli yoktu. ☐ Diğer:
18	Depremden sonra psikolojik destek aldınız mı?	☐ Evet ☐ Hayır
19	Cevap 'Hayır' ise almak ister misiniz?	☐ Evet ☐ Hayır
20	Deprem sonrasında güvenli barınma alanı bulabildiniz mi?	☐ Evet ☐ Hayır
21	Şu an nerede ikamet ediyorsunuz?	☐ Evimde ☐ Yakınımın Evinde ☐ Çadır Kentte ☐ Konteyner Kentte ☐ Otel/ Pansiyon ☐ Kamu- Özel Tesislerinde ☐ Diğer:
22	Şu an ikamet ettiğiniz barınma koşullarından memnun musunuz?	☐ Evet ☐ Hayır
23	Depremden sonra eğitiminize online/yüz yüze devam edebildiniz mi?	☐ Evet ☐ Hayır
24	Deprem hakkındaki düşüncelerinizi özgürce ifade edebiliyor musunuz?	☐ Evet ☐ Hayır
25	Deprem sonrasında cinsiyet, dil, din, etnik köken ve varsa fiziksel/mental dezavantajınıza bağlı herhangi bir ayrımcılığa maruz kaldınız mı?	☐ Evet ☐ Hayır
26	Depremden sonra ibadethanenin zarar gördü mü?	☐ Evet ☐ Hayır
27	14 Mayıs ve 28 Mayıs 2023 tarihli seçimlerde ikamet ettiğiniz mahallede oy kullanabildiniz mi?	☐ Evet ☐ Hayır
28	Diğer görüşleriniz:	

Kaynakça

- 1.ŞİPAL, Yusuf Ziya. "6 Şubat 2023 Depreminin Afet Yönetim ve Deprem Lojistiği Açısından Değerlendirilmesi". İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi 8, sy. 2 (Haziran 2023): 821-25.
2. www.afad.gov.tr, (Erişim Tarihi: 2023)
3. <https://www.paygenclikdernegi.org/afet-izleme-ve-deggerlendirme-on-raporu.pdf> (ErişimTarihi: 2023) , (Erişim Tarihi: 2023)
4. [https://dergipark.org.tr/tr/download/articleile/3004071#:~:text=Deprem%20sonras%C4%B1%20bireylerde%20stres%20bozuklu%C4%9Fu,durumlar%20yo%C4%9Fun%20ya%C5%9Fanabilmektedir%20\(Johannesson%20vd](https://dergipark.org.tr/tr/download/articleile/3004071#:~:text=Deprem%20sonras%C4%B1%20bireylerde%20stres%20bozuklu%C4%9Fu,durumlar%20yo%C4%9Fun%20ya%C5%9Fanabilmektedir%20(Johannesson%20vd), (Erişim Tarihi: 2023)

pay'ına düşeni yap

PAY Gençlik Derneği

E-posta: iletisim@paygenclikdernegi.org

Web: www.paygenclikdernegi.org